

Gemeente Utrecht

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2024, NUMMER 82

Datum	28 mei 2024
Van	College B&W
Behandeld door	Rola Jansen
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	rola.jansen@utrecht.nl
Kenmerk	12429971
Beleidsveld	Onderwijs

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2024 nummer 82 van Maartje Vermeulen (Groen Links), Anne Sasbrink (Partij voor de Dieren), Beau Nederhand (Volt), Linda Bode (Volt), Ilse Raaijmakers, (PvdA) van 24 april 2024 over Ruimte voor groen bij scholen. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Is er in Utrecht sprake van een toeloop of terugloop in het aanvragen van de vergoeding? Hoe verhoudt zich dit tot eerdere jaren? Hoe duidt het college deze cijfers?

Antwoord 1

Na een toeloop in 2022 is het aantal aanvragen in 2023 en 2024 enigszins teruggelopen. In 2021 zijn er 11 aanvragen ingediend voor een vergoeding voor een groen schoolplein, en in respectievelijk 2022, 2023 en 2024 zijn er 16, 11 en 10 aanvragen ingediend.

De realisatie van een groen schoolplein vergt veel van een school. Dat blijkt uit vragen die wij van scholen ontvangen en uit de peiling die we door Utrecht Natuurlijk hebben laten uitvoeren. In de [raadsbrief](#) Motie Ook ongelijk investeren bij vergroening schoolpleinen gaan we nader in op de uitkomsten van deze peiling. In aanvulling daarop constateren we dat schoolbesturen de realisatie van een groen schoolplein bij voorkeur koppelen aan een natuurlijk moment, zoals nieuwbouw of renovatie.

Vraag 2

Wij horen van scholen dat ze de aanvraagprocedure als lastig ervaren. Herkent het college dit?

Antwoord 2

Wij hebben ook begrepen dat er moeite was met de aanvraagprocedure. Daarom hebben we de afgelopen tijd onderzocht hoe we dit kunnen verbeteren. Het blijkt dat de aanvraagprocedure is niet zozeer lastig is, maar een lange doorlooptijd heeft, omdat deze gekoppeld is aan het Huisvestingsprogramma. Aanvragen moeten vóór 1 maart worden ingediend en worden in december toegekend of afgewezen. De informatie die wij in de huidige regeling vragen is beperkt en bedoeld om te kunnen beoordelen of de aanvraag voldoet aan de criteria in de subsidieregeling. Om de doorlooptijd in te korten naar 13 weken, gaan we de subsidieregeling onderbrengen in een nieuwe Nadere regel los van het huisvestingsprogramma.

Vraag 3

Wij willen dat zoveel mogelijk drempels om tot meer groen te komen, worden weggenomen en horen nog steeds dat scholen nu geen vergroening aanvragen omdat zij de aansprakelijkheid voor eventuele schade niet kunnen of willen dragen. Herkent het college dit signaal? Zo ja, zijn er al oplossingsrichtingen, bijvoorbeeld over een sluitingstijd, zoals ook bij beheerde speeltuinen het geval is?

Antwoord 3

Voor schade aan het schoolplein geldt een schaderegeling die onderdeel uitmaakt van de Verordening huisvesting scholen. Of een schoolplein openbaar toegankelijk is (vereiste om in aanmerking te komen voor de vergoeding) maakt daarbij niet uit. De subsidieregeling biedt de mogelijkheid om schoolpleinen af te sluiten op bepaalde tijden.

Wat betreft aansprakelijkheid voor schade of letsel bij gebruikers van het schoolplein is het van belang dat de speeltoestellen op het schoolplein zijn gekeurd door de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA). Schoolbesturen kunnen aansprakelijk worden gesteld als het toestel niet veilig is.

Vraag 4

In de nadere regel is er een uitzonderingsgrond, wanneer openbaar echt niet kan. In hoeveel gevallen wordt hier een beroep op gedaan en zo ja, wat zijn veelgenoemde redenen voor een beroep op uitzondering?

Antwoord 4

In 2023 is er één school geweest die in haar aanvraag kenbaar maakte dat zij hun plein niet openbaar toegankelijk konden maken vanwege overlast en vandalisme, maar – in samenspraak met buurtorganisaties – het wel wilde openstellen voor activiteiten voor specifieke doelgroepen. Het uitgangspunt is nu dat scholen zich inspinnen om het plein optimaal openbaar toegankelijk te maken, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om hiervan af te wijken. In voornoemde [raadsbrief](#) gaan we hierop nader in en geven we voorbeelden van gedeeltelijke openstelling.

Vraag 5

Is het college het met ons eens dat ook middelbare scholieren voldoende buitenruimte zouden moeten hebben? Zo ja, zijn er plannen om ook bij bestaande schoolgebouwen voor het voortgezet onderwijs meer 'groene' buitenruimte te realiseren? Hoe kunnen we überhaupt zorgen dat scholieren meer buitenruimte tot hun beschikking hebben?

Antwoord 5

Ja, volgens de huidige Verordening huisvesting scholen hebben scholen voor voortgezet onderwijs recht op buitenruimte. De subsidieregeling voor groene schoolpleinen is echter primair bedoeld voor basisscholen, omdat deze leerlingen spelen in de buitenruimte. De regeling groene schoolpleinen sluit scholen voor voortgezet onderwijs niet uit. Het is aan de schoolbesturen om het initiatief te nemen en een aanvraag voor vergroening in te dienen.

Wanneer we ook VO scholen willen stimuleren tot groene pleinen vraagt dat om een andere (aanvullende) aanpak. De huidige benadering van scholen door Utrecht Natuurlijk is gericht op spelen, natuureducatie, scholen in de wijk, ouderparticipatie etc. In het voortgezet onderwijs heeft een groen schoolplein een andere betekenis.

Vraag 6

Eerder hebben we gevraagd naar meer groene schoolpleinen in het voortgezet onderwijs. We hebben kunnen lezen in de beantwoording van de schriftelijke vragen dat pas met de inwerkingtreding van de huidige verordening VO-scholen ook een schoolplein krijgen. Het vergroenen wordt volgens het coalitieakkoord wel ondersteund. Toch zien we nog weinig middelbare scholen die hun buitenruimte vergroenen. Herkent het college dit en welke plannen zijn er om dit aantrekkelijker te maken? We horen ook van scholen die een dakterras hebben, zoals het Amadeus, dat dit niet gebruikt kan worden in verband met overlastklachten uit de buurt en dat de sportveldjes die ze eerder wel hadden inmiddels zijn opgeheven. Zijn deze signalen bekend bij het college en speelt dit ook bij andere scholen?

Antwoord 6

De huidige subsidieregeling sluit scholen voor voortgezet onderwijs niet uit maar is vooral gericht op basisscholen. Wanneer ervoor gekozen wordt om ook buitenruimte voor het voortgezet onderwijs te vergroenen, vraagt dat uitbreiding van de regeling en een andere aanpak. Signalen van overlastklachten bij buitenruimte en sportvelden van VO scholen zijn ons niet bekend. Ook bij de wijkadviseur en de wijkagent zijn geen signalen bekend van overlastklachten over het dakterras van het Amadeus. De school geeft aan dat er andere redenen zijn waarom het dakterras nog niet optimaal wordt gebruikt. Zie ook antwoord vraag 5.

Vraag 7

Hanteert het college de nieuwe norm van 5 vierkante meter buitenspeelruimte bij nieuwbouw onderwijshuisvesting of heeft zij een ander uitgangspunt? Zo ja, welk?

Antwoord 7

De gemeente hanteert in de huidige verordening, naast een aantal (1,3) m² per leerling, een vaste voet van 300 m² voor de buitenspeelruimte bij nieuwbouw van onderwijshuisvesting. Met deze norm voldoen we niet aan het Kwaliteitskader Huisvesting 2021 dat is opgesteld door de PO-raad, VO-raad en VNG. Als de gemeente aan dit kwaliteitskader wil voldoen vraagt dat om extra financiële middelen en ruimte. Een kanttekening daarbij is dat fysieke uitbreiding veelal op de bestaande kavels niet mogelijk is.

Vraag 8

In hoeverre heeft het er college zicht op of er voldoende buitenruimte is bij kinderopvanglocaties of voorschool? En op welke wijze wordt bij de vorming van Utrechtse kindcentra rekening gehouden met voldoende buitenruimte, gezien de m2-eis en de verschillende doelgroepen?

Antwoord 8

De toezichthouder kinderopvang toetst vooraf, voordat een kinderopvanglocatie wordt geregistreerd in het Landelijk register kinderopvang (LRK), of de buitenspeelruimte voldoet aan de wettelijke eisen van de Wet Kinderopvang (Wko)¹. Daarnaast worden alle in het LRK geregistreerde kinderopvanglocaties jaarlijks geïnspecteerd. Op basis van het risico-gestuurd toezicht worden binnen dit jaarlijks onderzoek ook de eisen voor de buitenspeelruimte getoetst. Op deze manier hebben wij zicht op dat er voldoende buitenruimte aanwezig is. Kinderopvangorganisaties bieden voorschool aan en moeten dus aan dezelfde eisen voldoen. Dat geldt ook voor de kinderopvang binnen de Utrechtse kindcentra.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

¹ De wettelijke eis van de Wet kinderopvang (Wko) is dat elke kinderopvanglocatie een buitenspeelruimte moet hebben waarin per aanwezig kind minimaal 3 m² speelruimte beschikbaar is. Een buitenspeelruimte moet veilig, toegankelijk en passend ingericht zijn in overeenstemming met het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen. Voor de buitenschoolse opvang (BSO) gelden andere eisen.

Vragen 'Ruimte voor groen bij scholen'

April 2024

Minder buitenspelen leidt tot een stortvloed aan problemen voor de 'binnenzitgeneratie', kopte RTV Utrecht op 3 april jl.² In Utrecht vinden we groene schoolpleinen en ruimte voor kinderen om te spelen belangrijk. Toch zijn de mogelijkheden daartoe beperkt en zijn grote delen van onze stad nog behoorlijk versteend. De fracties van GroenLinks, Partij voor de Dieren, Volt en PvdA daarover de volgende vragen:

Vragen:

Utrechtse schoolbesturen konden voor 1 maart 2024 een vergoedingsaanvraag indienen om hun schoolplein te vergroenen.

1. Is er in Utrecht sprake van een toeloop of terugloop in het aanvragen van de vergoeding? Hoe verhoudt zich dit tot eerdere jaren? Hoe duidt het college deze cijfers?
2. Wij horen van scholen dat ze de aanvraagprocedure als lastig ervaren. Herkent het college dit?
3. Wij willen dat zoveel mogelijk drempels om tot meer groen te komen, worden weggenomen en horen nog steeds dat scholen nu geen vergroening aanvragen omdat zij de aansprakelijkheid voor eventuele schade niet kunnen of willen dragen. Herkent het college dit signaal? Zo ja, zijn er al oplossingsrichtingen, bijvoorbeeld over een sluitingstijd, zoals ook bij beheerde speeltuinen het geval is?
4. In de nadere regel is er een uitzonderingsgrond, wanneer openbaar echt niet kan.³ In hoeveel gevallen wordt hier een beroep op gedaan en zo ja, wat zijn veelgenoemde redenen voor een beroep op uitzondering?

Helaas zien we dat middelbare scholen weinig buitenruimte hebben. Vaak zijn het vooral fietsenstallingen, terwijl het ook voor deze doelgroep belangrijk is om voldoende buiten te komen en te bewegen tussen de lessen door. Leerlingen zitten

² [Minder buitenspelen leidt tot een stortvloed aan problemen voor de 'binnenzitgeneratie' - RTV Utrecht](#)

³ [Nadere regel speelplaatsen van scholen | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](#)

veel binnen en dit tast te veel de gezondheid aan, zoals afgelopen weekend nog in De Volkskrant stond.⁴

5. Is het college het met ons eens dat ook middelbare scholieren voldoende buitenruimte zouden moeten hebben? Zo ja, zijn er plannen om ook bij bestaande schoolgebouwen voor het voortgezet onderwijs meer 'groene' buitenruimte te realiseren? Hoe kunnen we überhaupt zorgen dat scholieren meer buitenruimte tot hun beschikking hebben?
6. Eerder hebben we gevraagd naar meer groene schoolpleinen in het voortgezet onderwijs. We hebben kunnen lezen in de beantwoording van de schriftelijke vragen⁵ dat pas met de inwerkingtreding van de huidige verordening VO-scholen ook een schoolplein krijgen. Het vergroenen wordt volgens het coalitieakkoord wel ondersteund. Toch zien we nog weinig middelbare scholen die hun buitenruimte vergroenen. Herkent het college dit en welke plannen zijn er om dit aantrekkelijker te maken?
We horen ook van scholen die een dakterras hebben, zoals het Amadeus, dat dit niet gebruikt kan worden in verband met overlastklachten uit de buurt en dat de sportveldjes die ze eerder wel hadden inmiddels zijn opgeheven. Zijn deze signalen bekend bij het college en speelt dit ook bij andere scholen?

Sinds 2021 is er een nieuw Kwaliteitskader huisvesting onderwijs dat als norm minimaal 5 vierkante meter aan buitenspeelruimte per leerling voorschrijft bij nieuwbouw van onderwijshuisvesting. Uit een steekproef van Pointer blijkt dat veel gemeenten die norm vooralsnog niet in hun beleid meenemen.⁶

7. Hanteert het college de nieuwe norm van 5 vierkante meter buitenspeelruimte bij nieuwbouw onderwijshuisvesting of heeft zij een ander uitgangspunt? Zo ja, welk?
8. In hoeverre heeft het er college zicht op of er voldoende buitenruimte is bij kinderopvanglocaties of voorschool? En op welke wijze wordt bij de vorming van Utrechtse kindcentra rekening gehouden met voldoende buitenruimte, gezien de m2-eis en de verschillende doelgroepen?

Gesteld door:

- Maartje Vermeulen, Groenlinks
- Anne Sasbrink, Partij voor de Dieren
- Beau Nederhand, Volt
- Linda Bode, Volt
- Ilse Raaijmakers, PvdA

⁴ <https://www.volkskrant.nl/wetenschap/is-zitten-echt-het-nieuwe-roken-hoe-te-weinig-bewegen-de-gezondheid-schaadt~b30d7c97/>

⁵ Schriftelijke vragen Onderwijshuisvesting 2023

⁶ [Gemeenten nemen nieuwe norm schoolpleingrootte niet mee in beleid | KRO-NCRV](#)